FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM
(andra avdelningen i utökad sammansättning)
den 27 april 1995 *

I mål T-435/93,

Association of Sorbitol Producers within the EC (ASPEC), med säte i Bryssel,

Cerestar Holding BV, bolag bildat enligt nederländsk rätt, La Sas van Gent (Nederländerna),

Roquette Frères SA, bolag bildat enligt fransk rätt, Lestrem (Frankrike),

Merck oHG, bolag bildat enligt tysk rätt, Darmstadt (Tyskland),

företrädda av Nicole Coutrelis, advokat, Paris, och av John A. Johnson, barrister, ledamot av Englands och Wales advokatsamfund, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Loesch et Wolter, 11, rue Goethe,

sökande,

med stöd av

* Rättegångsspråk: engelska.

Republiken Frankrike, företrädd av Catherine de Salins, sous-directeur vid den juridiska avdelningen vid utrikesministeriet, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg vid Frankrikes ambassad, 9, boulevard du Prince-Henri,

och

Casillo Grani Snc, bolag bildat enligt italiensk rätt, San Giuseppe Vesuviano (Italien), företrätt av Mario Siragusa, Maurizio D'Albora och Giuseppe Scassellati-Sforzolini, advokater i respektive Rom, Neapel och Bologna, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Ernest Arendt, 8—10, rue Mathias Hardt,

intervenienter,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av Daniel Calleja y Crespo, Michel Nolin och Richard Lyal, samtliga vid rättstjänsten, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos Georgios Kremlis, rättstjänsten, Centre Wagner, Kirchberg,

svarande,

med stöd av

Italgrani SpA, bolag bildat enligt italiensk rätt, Neapel (Italien), företrätt av Aurelio Pappalardo, advokat i Trapani, Luigi Sico och Felice Casucci, advokater i Neapel, Massimo Annesi och Massimo Merola, advokater i Rom, med delgivningsadress i Luxemburg hos advokatbyrån Alain Lorang, 51, rue Albert 1er,

intervenient,

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut 91/474/EEG av den 16 augusti 1991, beträffande stöd som den italienska regeringen beviljat bolaget Italgrani för uppförandet av ett jordbrukslivsmedelskomplex i Mezzogiorno (EGT nr L 254, s. 14),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av B. Vesterdorf, avdelningsordförande, D.P.M. Barrington, A. Saggio, H. Kirschner och A. Kalogeropoulos, domare,

justitiesekreterare: J. Palacio González, byrådirektör,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 9 november 1994,

följande

Dom

Tvistens bakgrund

1 Den första sökanden är Association of Sorbitol Producers within the EC (Föreningen för sorbitoltillverkare inom EG, nedan kallad "ASPEC"), vars syfte är att försvara och företräda sina medlemmars intressen inom Europeiska gemenskaperna och inför internationella organisationer. De tre övriga sökandena, nämligen Cerestar Holding BV (nedan kallat "Cerestar"), Roquette Frères SA (nedan kallat "Roquette") och Merck oHG (nedan kallat "Merck") är medlemmar i ASPEC. Cerestar och Roquette är också medlemmar i Association des amidonneries de céréales de la CEE (nedan kallad "AAC") och i föreningen USIPA som företräder franska producenter av stärkelse och produkter som utvinns ur stärkelse. Genom sitt italienska dotterbolag är Cerestar också medlem i föreningen Assochimica, som företräder producenter av produkter som utvinns ur majs och vete i Italien.

2 År 1988 gav kommissionen, genom sitt beslut 88/318/EEG av den 2 mars 1988, som rör lag nr 64 av den 1 mars 1986, vilken reglerar en särskild intervention till förmån för Mezzogiorno (EGT nr L 143, s. 37, nedan kallat "beslut 88/318"), ett generellt godkännande för ett program av statligt stöd till förmån för Mezzogiorno, dock på villkor att gemenskapens rättsakter efterlevs och att vissa program som omfattas av de italienska regionernas behörighet senare tillkännages. Kommissionen hade tidigare, genom beslut av den 30 april 1987, godkänt tillämpningen av lag nr 64 av den 1 mars 1986 (nedan kallad "lag nr 64/86") inom de flesta regionerna i Mezzogiorno.

3 Genom skrivelse av den 3 augusti 1990 sände AAC kommissionen ett klagomål mot ett stödprogram, som italienska myndigheter godkänt den 12 april 1990 till förmån för Italgrani SpA (nedan kallat "Italgrani"). Genom skrivelse av den 17 juli

1990 hade ett företag inom sektorn för jordbrukslivsmedel, Casillo Grani Snc (nedan kallat "Casillo Grani") redan anmodat kommissionen, i enlighet med artikel 175 i EEG-fördraget, att ta ställning till frågan om stödet. På begäran från kommissionen gav de italienska myndigheterna information om de planerade stödåtgärderna, bl. a. beslutet av ministerkommittén för samordning av industripolitiken (nedan kallad "CIPI"), av den 12 april 1990, angående det ifrågavarande investeringsprogrammet.

4 Enligt denna information rörde stödet i fråga ett "programavtal" mellan ministeriet för intervention i Mezzogiorno och Italgrani, i enlighet med lag nr 64/86. Inom ramen för detta avtal åtog sig Italgrani att genomföra investeringar i Mezzogiorno uppgående till ett sammanlagt belopp om 964,5 miljarder LIT som fördelade sig enligt följande (i miljarder LIT):

a) Industritekniska investeringar	669,5
b) Forskningscentrum	140,0
c) Forskningsprojekt	115,0
d) Personalutbildning	40,0

5 Det planerade stödet uppgick till ett sammanlagt belopp om 522,1 miljarder LIT, varav 297 miljarder LIT anslagits till industritekniska investeringar, 97,1 miljarder LIT till forskningscentrum, 92 miljarder LIT till forskningsprojekt och 36 miljarder LIT till personalutbildning.

6 Eftersom de berörda sektorerna kännetecknas av betydande handel mellan medlemsstaterna ansåg kommissionen att interventionerna i fråga utgjorde stöd på sätt som avses i artikel 92.1 i EEG-fördraget och att de inte, på grundval av den

information som stod till kommissionens förfogande, verkade kunna dra fördel av de undantag som föreskrivs i artikel 92.3 och i synnerhet i bestämmelserna i lag nr 64/86 enligt de villkor som fastställts i artikel 9 i beslut 88/318. Kommissionen inledde följaktligen ett förfarande enligt artikel 93.2 i EEG-fördraget mot stöden avseende

— uppförande av en produktionsanläggning för stärkelse och anläggningar som direkt eller indirekt skall tjäna isoglukosproduktionen,

— produktionen av sädesolja,

— produktionen av semolinagryn och mjöl,

— investeringar inom stärkelsesektorn.

Dessutom ansåg kommissionen att det fortfarande fanns tveksamheter rörande hänsynen till intensitetsnivåerna av investeringsstöden.

7 Genom skrivelse av den 23 november 1990 informerade kommissionen den italienska regeringen om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 93.2 i fördraget och uppmanade denna att inkomma med sitt yttrande inom ramen för det nämnda förfarandet. De andra medlemsstaterna och de andra berörda informerades genom publiceringen av ett meddelande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* (EGT nr C 315, 1990, s. 7, rättad i EGT nr C 11, 1991, s. 32, nedan kallat "meddelande till de berörda"). Åtta föreningar och två företag, däribland Italgrani, presenterade sina yttranden som tillsändes de italienska myndigheterna den 8 april 1991.

8 Den italienska regeringen och Italgrani väckte en talan vid domstolen om ogiltigförklaring av det ovan nämnda beslutet, som delgivits den italienska regeringen

genom skrivelse av den 23 november 1990, angående inledandet av det förfarande som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget. Italgrani återkallade senare sin talan (C-100/91), medan domstolen genom dom av den 5 oktober 1994, Italien mot kommissionen (C-47/91, Rec. s. I-4635), ogiltigförklarade punkterna I.3 och I.4 i beslutet, utom i den del de rörde stöd till uppbyggnaden av lager för jordbruksprodukter. De nämnda punkterna innehöll dels ett förordnande om upphävande av det lämnade stödet, dels en påminnelse om att de stöd som lämnades trots förordnandet kunde bli föremål för krav om återbetalning av förmånstagarna och att de gemenskapskostnader som de orsakade inte skulle betalas av jordbruksfonden.

9 Efter att de italienska myndigheterna presenterat sina yttranden inom ramen för förfarandet ansåg kommissionen att stöden till forskning, utbildning och sädesoljor kunde anses som förenliga med den gemensamma marknaden, eftersom de uppfyllde villkoren som föreskrivits i dess beslut 88/318.

10 Genom skrivelse av den 23 och den 24 juli 1991 ändrade de italienska myndigheterna på ett avgörande sätt investeringsprogrammet som ursprungligen planerats liksom de stöd som hade knutits till detta.

11 Det nya programmet förändrade det ursprungliga förslaget till stöd enligt följande:

— stödet till förmån för uppförandet av en anläggning för stärkelseproduktion, liksom till semolinagryn och mjöl upphävdes,

— stödet till industriell uppfödning av svin upphävdes,

— stödet till finansiering av lager av produkter som åsyftas i bilaga II i fördraget upphävdes,

— den årliga produktionskapaciteten av stärkelse minskades från 357 000 ton till cirka 150 000 ton,

— investeringar och stöd inom sockerkemiska industrin med upphävande av all produktion av isoglukos ökades,

— investeringar och stöd inom jäsnings-och citronsyresektorerna ökades,

— stödet till forskningsprojekt ökades.

12 Efter dessa förändringar uppgick de planerade investeringarna till 815 miljarder-LIT, som fördelade sig enligt följande (i miljarder LIT):

a) Industritekniska investeringar	510
b) Forskningscentrum	140
c) Forskningsprojekt	125
d) Personalutbildning	40

De planerade stöden uppgick till ett sammanlagt belopp av 461 miljarder LIT, varav 228,17 miljarder LIT anslagits till industritekniska investeringar, 96,83 miljarder-LIT till forskningscentrum, 100 miljarder LIT till forskningsprojekt och 36 miljarder LIT till personalutbildning.

13 De huvudsakliga produkter som Italgrani erbjöd sig att producera var följande (i ton):

Maltos	23 400
Sockerlösning med förhöjd maltoshalt	36 000
Fruktossirap	18 000
Kristallin fruktos	16 200
Mannitol	14 400
Sorbitol	27 000
Andra hydrerade glukosprodukter	18 000
Glukos och dextros	9 000
Glukos för finkemikalier	9 000
Jäst	16 500
Citronsyra	18 000
Vegetabiliska proteiner	
— texturproteiner	112 750
— lecitin	2 610
— sojaolja	49 590

14 Efter de förändringar som gjorts ansåg kommissionen att intensitetsnivåerna i fråga motsvarade de gränser som uppställts främst genom lag nr 64/86. Kommissionen medgav likväl att man inte kunde bortse från det samband som fanns mellan stärkelse och de produkter som drog fördelar av det ifrågavarande stödet i den mån som dessa produkter utvinns ur och/eller förädlas från stärkelse. Beviljandet av alla stödåtgärder underordnades därför vissa villkor.

15 Vid slutet av förfarandet meddelade kommissionen beslut 91/474/EEG, av den 16 augusti 1991, som rörde stöd som den italienska regeringen beviljat bolaget Italgrani för uppförandet av ett jordbrukslivsmedelskomplex i Mezzogiorno (EGT nr L 254, s. 14, nedan kallat "beslutet"), vilket lyder:

"Artikel 1

1. Det stöd som uppgår till det sammanlagda beloppet om 461,00 miljarder italienska lire och som den italienska regeringen utgivit till bolaget Italgrani för

genomförandet av ett investeringsprogram som åsyftas i CIPI: s beslut av den 12 april 1990, vilket ändrats genom skrivelser av den 23 och den 24 juli 1991, är förenligt med den gemensamma marknaden och kan dra fördel av de i lag nr 64/86 av den 1 mars 1986 föreskrivna interventionerna (interventioner till förmån för Mezzogiorno).

2. Det ovan nämnda stödet som uppgår till ett sammanlagt belopp om 461,00 miljarder italienska lire kan dock bara godkännas om genomförandet av investeringsprogrammet vad gäller bolaget Italgrani underkastas följande villkor:

— De produkter som förädlas eller utvinns ur stärkelse skall uteslutande framställas av stärkelse som härrör från gemenskapen.

— Italgranis stärkelseproduktion inom ramen för programmet, vars beräknade årliga kapacitet uppgår till cirka 150 000 ton, skall strikt begränsas till kvantiteter som är nödvändiga för att täcka bolagets behov för sin egen produktion av produkter som utvinns ur eller förädlas från stärkelse, stärkelseproduktionen i fråga skall således utveckla sig i förhållande till behovet av de utvunna eller förädlade produkterna och får inte överstiga dessa behov.

— Ingen stärkelse som framställts inom ramen för programmet får komma ut på marknaden (den nationella, gemenskapens eller tredje lands).

Artikel 2

(utelämnad)

Artikel 3

(utelämnad)

Artikel 4

(utelämnad)."

Förfarandet

16 Det är under dessa omständigheter som sökandena har väckt denna talan, genom ansökan inkommen till domstolens kansli den 25 november 1991. Kommissionens beslut har likaså varit föremål för en talan om ogiltigförklaring som ACC och sex andra producenter av stärkelse och andra produkter som ingick i investeringsprogrammet väckt tillsammans med Casillo Grani (T-442/93 och T-443/93).

17 Genom beslut av domstolens ordförande av den 19 juni 1992 tilläts Frankrike att inträda som intervenient till stöd för sökandenas talan. Genom beslut av domstolens ordförande av den 16 november 1992 tilläts Casillo Grani och Italgrani att inträda som intervenienter till stöd för sökandenas respektive kommissionens talan.

18 Det skriftliga förfarandet fullföljdes och avslutades i domstolen, den 31 augusti 1993, med inlämnandet av sökandenas yttrande över intervenienterna Casillo Granis och Italgranis inlagor.

19 Med tillämpning av artikel 4 i rådets beslut 93/350/Euratom, EKSG, EEG, av den 8 juni 1993, om ändring i beslut 88/591/EKSG, EEG, Euratom, vilket skapade Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt (EGT nr L 144, s. 21), hänsköts målet, genom domstolens beslut av den 27 september 1993, till förstainstansrätten. Målet tilldelades andra avdelningen i utökad sammansättning.

20 Efter referentens rapport beslöt förstainstansrätten att inleda det muntliga förfarandet utan att först vidta åtgärder för rättegångens beredning. Förstainstansrätten uppmanade likväl kommissionen att inkomma med de handlingar som hänförde sig till antagandet av beslutet samt uppmanade parterna att yttra sig om de slutsatser man kunde dra av domstolens dom av den 15 juni 1994, kommissionen mot BASF m. fl. (C-137/92 P, Rec. s. I-2555), kallad "PVC", för det aktuella målet.

21 Genom beslut av ordföranden för den andra avdelningen i utökad sammansättning av den 28 september 1994 förenades målet med målen T-442/93 och T-443/93, vad gäller det muntliga förfarandet.

22 Efter att dagen för sammanträdet fastställts informerade en av intervenienten Casillo Granis advokater förstainstansrätten, genom skrivelse inkommen till förstainstansrättens kansli den 3 oktober 1994, att det nämnda bolaget hade försatts i konkurs. Genom faxmeddelande inkommet till förstainstansrättens kansli den 2 november 1994 översände advokaten en kopia av ett beslut av den domare som tilldelats konkursen, i vilket bolagets konkursförvaltare föreläggs att välja delgivningsadress hos advokatbyrån Siragusa och Scassellati-Sforzolini avseende förfarandet i förstainstansrätten.

23 Parterna i målet och intervenienten Italgrani höll slutanföranden och svarade på förstainstansrättens muntliga frågor vid sammanträdet den 9 november 1994. Vid slutet av detta sammanträde uppmanade förstainstansrätten kommissionen att inkomma med telexmeddelandet av den 14 november 1986, som skickats till den italienska regeringen, omnämnt i punkt 22 i den ovan nämnda domen Italien mot kommissionen. Efter att kommissionen inkommit med det nämnda telexmeddelandet uppmanades parterna att uttala sig om dess betydelse för det aktuella målet.

Parternas yrkanden

24 Sökandena har yrkat att förstainstansrätten skall

— förklara ansökan tillåtlig,

— ogiltigförklara beslutet,

— ålägga kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

25 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa eller ogilla talan och invändningen om rättsstridighet,

— ålägga sökandena att ersätta rättegångskostnaderna.

26 Frankrike har yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara beslutet,

— ålägga kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

27 Intervenienten Casillo Grani har yrkat att förstainstansrätten skall

— fastställa beslutets nullitet,

— i andra hand, ogiltigförklara det tvistiga beslutet och förklara att beslut 88/318 inte är tillämpligt i det aktuella fallet,

— ålägga kommissionen att ersätta de kostnader som Casillo Grani redovisat.

28 Intervenienten Italgrani har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa eller ogilla talan,

— ålägga sökandena att ersätta rättegångskostnaderna, däri inbegripet intervenienternas kostnader.

Casillo Granis inträde som intervenient

29 Det bör påpekas att det av akten framgår att Casillo Granis intresse av tvistens lösning endast fanns för att detta bolag befann sig i en konkurrenssituation med det bolag som var mottagare av stödet i fråga. Efter att Casillo Grani försatts i konkurs, vilket bolagets advokat meddelat förstainstansrätten den 2 november 1994, kan förstainstansrätten emellertid bara konstatera att detta intresse har upphört. Enligt den information som intervenienten Italgrani, som är mottagare av det tvistiga stödet, inkommit med under den muntliga förhandlingen, är det dessutom så att det ifrågavarande stödet ännu inte utbetalats till bolaget. Beslutet kunde därför inte heller påverka Casillo Granis konkurrenssituation innan bolaget försattes i konkurs.

30 Det saknas därför anledning att pröva Casillo Granis yrkanden och påståenden.

Frågan om talan kan upptas till prövning

Sammanfattning av parternas påståenden

31 Utan att resa en formell invändning om rättsstridighet har kommissionen ifrågasatt om talan kan upptas till prövning. I detta hänseende har kommissionen gjort gällande att det framgår av domstolens dom av den 28 januari 1986, Cofaz m. fl. mot kommissionen (169/84, Rec. s. 391) att inom området för statligt stöd berör de kommissionsbeslut som avslutar ett förfarande som inletts i enlighet med artikel 93.2 i fördraget, direkt och personligen, på sätt som avses i artikel 173 andra stycket i EEG-fördraget (artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget) de företag som uppfyller två villkor, nämligen, för det första, att ha spelat en avgörande roll för det förfarande som åsyftas i artikel 93.2 och, för det andra, att ha visat att deras ställning på marknaden på ett avgörande sätt påverkats av stödet i fråga.

32 Eftersom varken ASPEC eller Merck har deltagit i förfarandet i det aktuella fallet föreligger det, enligt kommissionen, inget tvivel om att deras talan inte har upptagits till prövning eftersom de inte uppfyller det första av de villkor som uppställdes i domen Cofaz m. fl. mot kommissionen.

33 När det gäller Cerestar och Roquette har kommissionen medgivit att båda dessa företag är medlemmar i AAC, som har ingivit ett klagomål och inkommit med yttranden inom ramen för förfarandet. Det framgår emellertid inte av handlingarna att AAC verkligen har intervenerat som företrädare för dessa två företag, såsom producenter av sorbitol, mannitol och andra hydrerade produkter. För övrigt påminner kommissionen om att AAC, såsom företrädare för sina medlemmar, har väckt en egen talan mot samma beslut. Det verkar därför som om det föreligger ett dubbelt utövande av talerätt.

34 Beträffande det faktum att Roquette och Cerestar är medlemmar av andra nationella föreningar som har inträtt i förfarandet, såsom USIPA och Assochimica, har

kommissionen hävdat att dessa föreningar inte har intervenerat för att särskilt rikta klagomål mot de beviljade stöden med avseende på sorbitol, mannitol och andra hydrerade produkter, utan att klagomålet är riktat mot förslaget till stöd i allmänhet. Kommissionen anser därför att ingen av sökandena uppfyller det första av villkoren som uppställs i domen Cofaz m. fl mot kommissionen.

35 Vad beträffar det andra villkoret som uppställdes i domen Cofaz m. fl. mot kommissionen, enligt vilket sökandena "på ett trovärdigt sätt" skall uppge "skälen till varför kommissionens beslut kan skada deras berättigade intressen genom att på ett avgörande sätt påverka deras ställning på marknaden i fråga", har kommissionen påpekat att det inte verkar vara uppfyllt i det aktuella fallet, eftersom stödets inverkan till en stor del beror på händelser med anknytning till marknadsutvecklingen, programmets genomförande och förverkligandet av statistiska prognoser rörande de ifrågavarande produkterna.

36 Kommissionen har bekräftat att den inte förfogar över statistik över produktionen av mannitol, sorbitol och andra hydrerade produkter. Enligt *European Chemical Handbook* verkar det som om det fanns ett överskott av sorbitol inom gemenskapen den 1 januari 1991. Det kan ha varit likadant med mannitol. I avsaknad av objektiv, officiell statistik förklarar sig kommissionen likväl vara oförmögen att med säkerhet ange marknadssituationen inom gemenskapen för andra polyalkoholer. När det gäller sorbitol skulle det, med hänsyn till de mycket olika användningsområdena för denna produkt, till och med vara felaktigt att tala om en marknad för denna produkt. Kommissionen håller inte med sökandena när de påstår att, i avsaknad av officiella uppgifter, "domstolen mycket väl kan utgå från att siffrorna som presenteras av sökandena är riktiga". Kommissionen har understrukit att under utövning av sina maktbefogenheter är den tvungen att utgå från officiella och objektiva uppgifter och att den inte kan förbjuda stöd endast på grundval av den statistik som de berörda företagen har upprättat.

37 Kommissionen har slutligen bestritt att det endast skulle finnas fem producenter av sorbitol inom gemenskapen, vilket sökandena påstått, och att sökandenas samlade

marknadsandelar skulle utgöra mer än 95 procent av marknaden. Den tabell som sökandena själva ingivit gör det möjligt att konstatera att det med all säkerhet finns fler än fem producenter av sorbitol inom gemenskapen.

38 Kommissionen drar slutsatsen att frågan huruvida sökandena visat, utan minsta tvivel, att deras situation på marknaden skulle påverkas på ett avgörande sätt förblir obesvarad.

39 Intervenienten Italgrani har i huvudsak anslutit sig till kommissionens argumentation.

40 Vad beträffar särskilt frågan om huruvida sökandena lidit skada på grund av det ifrågasatta beslutet, har Italgrani hävdat att ASPEC, i egenskap av förening, inte själv kan lida någon skada. Den borde åtminstone klart och tydligt ha framhävt att dess medlemmar hade lidit skada.

41 Vad beträffar Merck, har Italgrani påpekat att detta bolag huvudsakligen är en användare och köpare av sorbitol och att en ny producent på marknaden sålunda borde vara till fördel för detta bolag.

42 Vad gäller Roquette och Cerestar, har Italgrani hävdat att dessa inte har visat att en ny producent av hydrerade stärkelsehydrolisat på marknaden skulle skada dem. De två sökandena utgör ett duopol och har från 1981 till 1991 avsevärt ökat sin kapacitet för hydrerade glukosprodukter, vilket bara kan förklaras genom en konstant och betydande ökning av marknaden. Den utökade produktion som planerats av Italgrani skulle därför efter några år lätt absorberas av den stigande efterfrågan av hydrerade glukosprodukter, eftersom dessa produkter är fullkomligt utbytbara med varandra inom praktiskt taget alla användningsområden.

43 Italgrani har tillagt att den skada som sökandena påstår sig ha lidit inte direkt orsakats av det ifrågasatta beslutet, eftersom en sådan skada i verkligheten endast var hypotetisk vid tidpunkten för beslutets fattande. Endast de därefter vidtagna nationella åtgärderna skulle ha kunnat konkretisera den påstådda skadan och ge den ett innehåll.

44 Sökandena har hävdat att kommissionen gör en restriktiv tolkning av det första villkoret som uppställdes i domen Cofaz m. fl. mot kommissionen. Enligt sökandena har domstolen endast påpekat att, i det aktuella fallet, det faktum att företaget givit upphov till klagomålet och spelat en avgörande roll i förfarandet kunde "godtas som en uppgift vilken visar att den ifrågavarande rättsakten berör företaget på sätt som avses i artikel 173 andra stycket i fördraget". Under andra omständigheter skulle gemenskapens domstolar kunna godta andra bevis.

45 Sökandena har påpekat att de har tagit del i förfarandet på följande sätt.

46 AAC, i vilken Roquette och Cerestar är medlemmar, har inkommit med klagomål mot "programavtalet" såsom det publicerades i *Italienska republikens officiella tidning* av den 14 maj 1990, dvs. såsom ett heltäckande förslag till stöd för stärkelseproduktion och ett stort antal "stärkelsehaltiga produkter", nämligen produkter som utvinns ur stärkelse.

47 Efter att meddelandet till de berörda, vilket beaktar den totala produktionen av stärkelse och produkter som utvinns därur, publicerats i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, återtog AAC sitt klagomål. USIPA, i vilken Roquette är medlem, uttryckte sitt motstånd till hela förslaget till stöd, med betoning på den planerade produktionen av mannitol. Assochimica presenterade sitt yttrande, såsom företrädare för sina medlemmar, däribland Cerestar. Tillsammans med yttrandet ingav den en lista över de produkter som utvinns ur majs och vete, och som innehåller sorbitol, och som dess medlemmar tillverkar.

48 Vad beträffar det andra villkoret som uppställdes i domen Cofaz m. fl. mot kommissionen påpekar sökandena att Roquette, Cerestar och Merck producerar sorbitol, mannitol och andra hydrerade glukosprodukter. Dessa produkter är också sådana för vilka Italgrani erhöll investeringssubventioner. Med en produktionskapacitet av hydrerade glukosprodukter som bör uppgå till 59 400 ton per år (14 400 ton mannitol, 27 000 ton sorbitol och 18 000 ton av "andra hydrerade glukosprodukter"), försattes Italgrani direkt i en konkurrenssituation med sökandena på en marknad som redan led av överkapacitet.

49 Med stöd av en tabell ur *Chemical Economics Handbook 1989*, på vilken kommissionen också stöder sig i sin svarsinlaga, har sökandena vidhållit att det inte finns fler än fem producenter av sorbitol och mannitol inom gemenskapen, nämligen Roquette, Merck, Sisas och CCA Biochem. Sökandena påpekar att enligt samma tabell innehar de mer än 95 procent av marknaden för sorbitol, eftersom de producerar 291 000 ton, vilket utgör 98 procent av den totala produktionen om 297 000 ton.

50 Sökandena har tillagt att kommissionen själv medgivit att den inte är i stånd att diskutera uppgifterna som de ingivit. Förstainstansrätten har därför goda skäl att presumera att uppgifterna är korrekta.

51 Sökandena har även gjort gällande att marknadsvillkoren inom gemenskapen skulle förändras fullständigt, om Italgrani skulle producera och försälja de kvantiteter av polyalkoholer som förutsågs i det tvistiga beslutet. Produktionen av mannitol förutsågs uppgå till 14 400 ton, medan den totala produktionen inom gemenskapen för närvarande inte uppgår till mer än 10 000 ton. Produktionen av "andra hydrerade glukosprodukter" förutsågs uppgå till 18 000 ton, jämfört med endast 10 000 ton innan stödet i fråga skulle ha lämnats till Italgrani. Konsekvenserna av denna enorma produktionsökning är desto allvarligare eftersom det redan fanns en överproduktion inom gemenskapen. I detta hänseende bestrider sökandena Italgranis påstående enligt vilket de hydrerade glukosprodukterna skulle vara fullkomligt utbytbara med varandra och de tillägger att det framgår av den information som

Italgrani själv lämnat att den stigande efterfrågan av sorbitol inte beräknades uppgå till mer än 1,5 procent per år mellan åren 1990 och 1995.

52 Beträffande kommissionens påstående, enligt vilket verkan av det planerade programmet inte skulle inträffa förrän i framtiden, har sökandena hävdat att om ett företag behövde vänta till dess ett stöd faktiskt utbetalats till en konkurrent för att väcka talan, skulle det inte kunna agera inom den i artikel 173 tredje stycket i EEG-fördraget föreskrivna tidsfristen om två månader (artikel 173 femte stycket i EG-fördraget). I vilket fall som helst är detta påstående inte förenligt med den lösning som valts i domen Cofaz m. fl. mot kommissionen.

53 Sökandena har slutligen, med hänvisning till domstolens dom av den 17 januari 1985, Piraiki-Patraiki m. fl. mot kommissionen (11/18, Rec. s. 207), bestritt Italgranis påstående enligt vilket de inte skulle vara direkt berörda av det ifrågasatta beslutet. I denna fråga har de betonat att beslutet tillåter Italien att utge det ifrågavarande stödet till Italgrani.

54 Sökandena drar slutsatsen att de är direkt och personligen berörda av det ifrågasatta beslutet.

55 Frankrike har inte yttrat sig angående frågan om talan kan upptas till prövning.

56 I sin svarsinlaga har kommissionen likaså bestritt att sökandena kan begära att beslutet skall ogiltigförklaras i sin helhet. Sökandena är på sin höjd berörda i egenskap av producenter av sorbitol, mannitol och andra hydrerade produkter. Deras ansökan borde därför begränsa sig till en begäran om ogiltigförklaring av den del

av beslutet som berör det av Italgrani planerade investeringsprogrammet för dessa produkter. Härav följer att talan i övrigt bör avvisas.

57 Intervenienten Italgrani har påstått att den eventuella stärkelseproduktionen endast nämns i kommissionens beslut på grund av att godkännandet av stödprogrammet underkastades vissa villkor som rör denna produktion. Sökandenas påstående, enligt vilket stödet till produktion av produkter som utvinns ur stärkelse skall anses som stöd till produktion av stärkelse, kan inte godtas eftersom produktionscyklerna för stärkelse och produkter som utvinns ur stärkelse inte sammanfaller.

58 Sökandena har svarat att om Italgrani skulle producera stärkelse och polyalkoholer utan att erhålla stöd, men med stöd av subventioner till sin produktion av andra produkter som utvinns ur stärkelse, nämligen jästa produkter, skulle i själva verket hela dess produktion vara subventionerad. Sökandena anser därför att de har talerätt och att de kan begära att beslutet i alla de delar som har samband med stärkelsehaltiga produkter skall ogiltigförklaras, inte bara i den mån det handlar om investeringsstöd, utan också i den mån det handlar om stöd till forskning och utbildning, i den mån som detta allmänna stöd kommer stärkelsehaltiga produkter till godo.

Förstainstansrättens bedömning

59 Det bör inledningsvis påminnas om att artikel 173 fjärde stycket i EG-fördraget tillåter fysiska eller juridiska personer att föra talan mot ett beslut som är riktat till dessa personer eller mot ett beslut som, även om det utfärdats i form av en förordning eller ett beslut riktat till en annan person, direkt och personligen berör dem. Tillåtligheten av den aktuella talan beror således på frågan om huruvida det ifrågasatta beslutet, vilket är adresserat till den italienska regeringen och vilket avslutade det förfarande som inletts enligt artikel 93.2 i fördraget, berör dem direkt och personligen.

60 Beträffande frågan huruvida sökandena är direkt och personligen berörda av det ifrågasatta beslutet, är det riktigt, såsom Italgrani hävdar, att beslutet inte skulle kunna påverka sökandenas intressen, om inte CIPI på nationell nivå skulle vidta åtgärder för verkställandet. Med tanke på att CIPI redan godkänt det ursprungliga förslaget till investeringsprogram, genom beslut av den 12 april 1990, liksom de stöd som knutits till detta och att de förändringar som skedde därefter framlades av de italienska myndigheterna själva, är risken för att de italienska myndigheterna skulle besluta att inte lämna det stöd som godkänts genom kommissionens beslut likväl helt hypotetisk, eftersom viljan hos de italienska myndigheterna att agera inte är föremål för tvivel.

61 Det finns därför anledning att förklara att sökandena är direkt och personligen berörda av det tvistiga beslutet (se, i samma avseende, den ovan nämnda domen Piraiki-Patraiki m. fl. mot kommissionen). Det bör tilläggas att det av akten framgår att CIPI, genom beslut av den 8 oktober 1991, godkände det förändrade programmet. Även om stödet i fråga ännu inte hade utgivits till Italgrani, är det dessutom så att detta bolag under den muntliga förhandlingen uppgivit att denna situation beror på de italienska myndigheternas beslut att vänta till dess den föreliggande talan avgjorts.

62 När det gäller frågan om huruvida sökandena är personligen berörda av det tvistiga beslutet, är det lämpligt att påpeka att det framgår av en fast rättspraxis att andra rättssubjekt än de som beslutet riktar sig till bara kan hävda att de är personligen berörda, på sätt som avses i artikel 173 i fördraget, om beslutet påverkar dem på grund av att de har vissa särskilda egenskaper som är utmärkande för dem, eller på grund av att faktiska omständigheter skiljer dem från alla andra personer och därigenom individualiserar dem på ett sätt som innebär att de kan jämställas med den person till vilken ett beslut är riktat (se domstolens domar av den 15 juli 1963, Plaumann mot kommissionen, 25/62, Rec. s. 197, och av den 18 maj 1994, Codorniu mot rådet, C-309/89, Rec. s. I-1853, punkt 20).

63 Beträffande de kommissionsbeslut som avslutar ett förfarande som inletts i enlighet med artikel 93.2 i fördraget har domstolen, såsom ett bevis på att ett sådant beslut

berör ett företag på sätt som avses i artikel 173 i fördraget, godtagit det faktum att företaget har givit upphov till det klagomål som lett till undersökningsförfarandet, att företaget har fått yttra sig och att förfarandets förlopp på ett avgörande sätt har påverkats av dess yttrande om dess ställning på marknaden likväl påverkats på ett avgörande sätt av stödåtgärden som utgör föremål för det ifrågasatta beslutet (se den ovan nämnda domen Cofaz m. fl. mot kommissionen).

64 Såsom sökandena rätteligen betonat skall domen Cofaz m. fl. mot kommissionen inte tolkas på så sätt att de företag som inte kan visa förekomsten av identiskt lika omständigheter aldrig skulle kunna anses vara personligen berörda, på sätt som avses i artikel 173 i fördraget. Domstolen har nämligen bara fastställt att företag som kan visa sådana omständigheter är berörda på sätt som avses i artikel 173, vilket inte utesluter att ett företag kan vara i stånd att på ett annat sätt visa att det är personligen berört med hänvisning till speciella omständigheter som särskiljer det på ett sätt som gör att de kan jämställas med den person till vilken ett beslut är riktat.

65 I detta hänseende kan det, vad gäller sökandenas ställning på marknaden, konstateras att sökandebolagen har inkommit med information, vilken erhållits ur en särskild publikation, om produktionen av sorbitol, enligt vilken det inte fanns fler än fem producenter av sorbitol inom gemenskapen år 1989, som sålde produkten på marknaden, exklusive de icke verksamma enheterna. Enligt denna information var den totala produktionen av sorbitol inom gemenskapen, vilken fördes ut på marknaden, 297 000 ton per år vid den tidpunkten, varav de företag som är sökande producerade respektive 200 000 ton (Roquette), 76 000 ton (Cerestar) och 15 000 ton (Merck). Slutligen framgår det att det fanns en överproduktion av sorbitol inom gemenskapen, vilket ledde till att två producenter upphörde med sin produktion av sorbitol.

66 Enligt sökandena är deras marknadsandel med avseende på mannitol och andra hydrerade glukosprodukter inom gemenskapen större än 95 procent. För övrigt

har de uppgivit att gemenskapens årliga produktion av mannitol uppgår till 10 000 ton, varav 5 000 ton utgör en överproduktion, samt 15 000 ton av andra hydrerade glukosprodukter, varav 10 000 ton utgör en överproduktion.

67 Även om kommissionen inte har godtagit informationen som sökandena har inkommit med, har den emellertid inte heller inkommit med information som skulle kunna vederlägga den. I själva verket har kommissionen, under den muntliga förhandlingen, som svar på en fråga från förstainstansrätten, uttryckligen erkänt att den inte var i stånd att göra detta. I detta hänseende finns det anledning att konstatera att om förstainstansrätten inte skulle kunna uttala sig annat än mot bakgrund av information eller uppgifter av officiell karaktär, skulle detta, i det aktuella fallet, vara likvärdigt med att hindra sökandena från att inge ett bevis, av vilket slag det än må vara, angående marknadsstrukturen i fråga, och med att göra det omöjligt för dem att visa att det tvistiga beslutet berör dem personligen. Förstainstansrätten anser dock att respekten för sökandenas rätt att agera med stöd av artikel 173 i fördraget kräver att de har möjlighet att visa att de är personligen berörda. Detta beaktande är än mer giltigt i det aktuella fallet, då sökandena har inkommit med ett bevis från en oberoende källa, genom hänvisning till en specialiserad publikation. Därtill stöds sökandenas information, rörande deras ställning på marknaden för hydrerade glukosprodukter, av Italgranis påstående att Roquette och Cerestar utgör ett starkt duopol på denna marknad.

68 Under dessa omständigheter är det lämpligt, på grundval av den information som ingivits av sökandena, att pröva den inverkan det ifrågavarande stödet har haft på deras ställning på marknaden.

69 I detta hänseende konstaterar förstainstansrätten, för det första, att Italgranis investeringsprogram förutsåg upprättandet av en produktionskapacitet som skulle innebära mer än en fördubbling av produktionen av mannitol och andra hydrerade glukosprodukter, liksom en avsevärd ökning av sorbitolproduktionen. Med hänsyn till den redan befintliga överproduktionen på den ifrågavarande marknaden, kan

förstainstansrätten dessutom konstatera att en sådan ökning av produktionskapaciteten på ett direkt och allvarligt sätt skulle kunna påverka den konkurrenssituation som några av producenterna på marknaden redan befinner sig i.

70 Enbart den omständigheten att en rättsakt skulle kunna påverka konkurrensförhållandet på den ifrågavarande marknaden räcker förvisso inte för att alla ekonomiska aktörer som befinner sig i en konkurrenssituation, av vilket slag som helst, med den som drar fördel av rättsakten skulle kunna anses som direkt och personligen berörda av rättsakten (se domstolens dom av den 10 december 1969, Eridania m. fl. mot kommissionen, 10/68 och 18/68, Rec. s. 459). Med hänsyn till det begränsade antalet producenter av de berörda produkterna och av den betydande ökningen av produktionskapaciteten, som de planerade investeringarna av företaget som var mottagare av det tvistiga stödet skulle innebära, anser förstainstansrätten i det aktuella fallet likväl att sökandebolagen har visat att det finns en rad väsentliga element, i en särskild situation, vilka skiljer dem i förhållande till alla andra ekonomiska aktörer med avseende på åtgärden i fråga. Förstainstansrätten anser därför att sökandebolagen kan jämställas med de till vilka ett beslut riktar sig, på sätt som avses i domen Plaumann mot kommissionen.

71 Det följer av allt det som sagts ovan att talan kan upptas till prövning i den del den avser de tre sökandebolagen.

72 Då det gäller en och samma talan saknas skäl till att pröva ASPEC: s talerätt (se domstolens dom av den 24 mars 1993, CIRFS m. fl. mot kommissionen, C-313/90, Rec. s. I-1125).

73 Vad gäller kommissionens yrkanden, enligt vilka sökandenas yrkanden skall avvisas i den mån de inte rör investeringsstöd inom sektorn för hydrerade glukosprodukter, anser förstainstansrätten att dessa stöd inte går att särskilja från det tvistiga beslutets syfte. Beslutet åsyftar nämligen stödet till företaget Italgranis investeringsprogram i dess helhet. Dessutom görs i beslutet ingen distinktion mellan

produkterna till vars produktion stödet riktas, detaljerna i investeringsprogrammet och stöden som knutits till detta, vilka, i huvudsak, beskrivs i förhållande till typ av investering och lokalisering av anläggningarna.

74 Detta yrkandet lämnas därför utan bifall.

Saken

75 Till stöd för talan har sökandena åberopat tre grunder enligt följande,

1) ett åsidosättande av väsentliga formkrav, eftersom det i artikel 93.2 i fördraget föreskrivna förfarandet inte har följts, vidare var beslutet inte tillräckligt motiverat och det har inte fattats på ett lagenligt sätt,

2) ett åsidosättande av artikel 92 i fördraget, eftersom stödet inte är förenligt med lag nr 64/86 eller, i andra hand, eftersom de beslut som fattats före år 1987 eller år 1988, vilka tillåter tillämpningen av denna lag, är olagliga, då stödet borde ha prövats på grundval av artikel 92.3 i fördraget,

3) ett åsidosättande av principen om icke-diskriminering, eftersom, om ett stöd till produktionen av en produkt som utvinns ur stärkelse är förbjudet, allt stöd till andra produkter som utvinns ur stärkelse även de borde vara förbjudna.

76 Den första grunden som sökandena har åberopat kan delas upp i flera olika grunder. Förstainstansrätten anser att det är lämpligt att, först och främst, samt separat,

pröva grunderna rörande påståendet att förfarandereglerna för antagandet av kommissionens beslut inte följts.

Åsidosättandet av bestämmelser rörande förfarandet för antagandet av kommissionens beslut

Omständigheterna som lett till att förstainstansrätten begärt att kommissionen skulle inkomma med interna handlingar beträffande förfarandet

77 I sin replik har sökandena påpekat att det ifrågasatta beslutet, såsom det publicerats i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, är daterat den 16 augusti 1991 och undertecknat av den ledamot i kommissionen som då var ansvarig för frågor rörande jordbruk och utveckling av landsbygden, Mac Sharry. Det sista sammanträdet i kommissionsledamöternas kollegium före sommarsemestrarna ägde likväl rum den 31 juli 1991. Enligt sökandena har det därför antingen skett ett åsidosättande av artikel 27 i kommissionens arbetsordning 63/41/EEG av den 9 januari 1963 (EGT nr 17, 1963, s. 181), med provisoriskt förlängd tillämpning genom artikel 1 i kommissionens beslut 67/426/EEG av den 6 juli 1967 (EGT nr 147, 1967, s. 1), i den lydelse som blev gällande genom kommissionens beslut 75/461/ Euratom, EKSG, EEG, av den 23 juli 1975 (EGT nr L 199, s. 43), eftersom beslutet antogs genom ett bemyndigande trots att det inte handlade om en "lednings-eller förvaltningsåtgärd", eller så återstår det att förklara skälet till varför beslutet som antogs av kommissionsledamöternas kollegium den 31 juli 1991 är daterat den 16 augusti 1991 samt en kontroll av om det publicerade beslutet är detsamma som antogs av kollegiet. Dessa tvivel angående det faktiska datumet för antagandet av det ifrågasatta beslutet och angående dess upphovsman utgör en allvarlig indikation på att beslutet är rättsstridigt eller, till och med, en nullitet. Under dessa förhållanden är sökandena berättigade att åberopa denna grund i replikskedet. I detta hänseende har sökandena begärt att förstainstansrätten skall ålägga kommissionen att inkomma med de relevanta interna handlingarna för att kunna fastställa det exakta förloppet av händelserna mellan meddelandet om förändringar av det ursprungliga förslaget till stöd och antagandet av det slutliga beslutet.

78 I sin duplik har kommissionen gjort gällande att sökandena i sin replik har åberopat en ny grund för ogiltighet baserad på beslutets olaglighet, som de inte hade åberopat i sin ansökan. Denna grund är enligt kommissionen otillåten, eftersom den utgör en ny grund enligt rättegångsreglerna.

79 I andra hand har kommissionen påpekat att principen om kommissionens kollegiala ansvar är själva kärnan av denna institutions beslutsprocess. I praktiken fattar kommissionen likväl bara de viktigaste besluten under sina sammanträden. I övriga fall är det nödvändigt, för att undvika en institutionell handlingsförlamning, att tillgripa smidigare beslutsprocesser och i synnerhet det bemyndigandeförfarande som åsyftas i artikel 27 i kommissionens arbetsordning, enligt vilken "kommissionen kan, under förutsättning att principen om kollegialt ansvar till fullo respekteras, bemyndiga sina ledamöter att i dess namn och under dess kontroll vidta klart definierade lednings-och förvaltningsåtgärder".

80 Kommissionen har för övrigt bekräftat att det under sammanträdet i kommissionsledamöternas kollegium den 31 juli 1991 beslutades, på grundval av ett förslag till skrivelse till den italienska regeringen

— att förfarandet som inletts i enlighet med artikel 93.2 rörande det ifrågavarande stödet skulle avslutas,

— att Mac Sharry skulle bemyndigas att, i samförstånd med ordföranden, avsluta godkännandet av det nya stödprogrammet, såsom det hade framlagts av de italienska myndigheterna, i form av ett formellt och villkorat beslut,

— att begära att de italienska myndigheterna skulle inkomma med årliga rapporter till kommissionen.

81 Detta ledde till att kommissionsledamöternas kollegium, efter överläggning, antog beslutet i sin helhet och bemyndigade, i full överensstämmelse med fördragets bestämmelser och arbetsordningen, en av sina ledamöter att fullfölja godkännandet av texten.

82 Kommissionen drog, slutligen, den slutsatsen att teorin om nullitet i domstolens rättspraxis inte var möjlig att tillämpa i det förevarande fallet.

83 Det är under dessa villkor som förstainstansrätten, för att kunna bedöma de grunder som sökandena åberopat, begärt att kommissionen skall inkomma med det förslag till skrivelse till de italienska myndigheterna som underställts kommissionsledamöternas kollegium vid dess sammanträde den 31 juli 1991, protokollet som förts under det nämnda mötet, det ifrågasatta beslutet, såsom det meddelades den italienska regeringen och bestyrktes av kommissionens ordförande och generalsekreterare den aktuella dagen, liksom det blå kortet som härrör från antagningsförfarandet av detta beslut.

En sammanfattning av parternas påståenden med anledning av de interna handlingarna som kommissionen inkommit med och med anledning av PVC-domen

84 I sina yttranden har sökandena inledningsvis understrukit att kommissionen inte har inkommit med det till den italienska regeringen meddelade beslutet såsom det "bestyrktes av kommissionens ordförande och generalsekreterare den aktuella dagen". Denna underlåtenhet bör ses som en viktig indikation på att förfarandereglerna inte har följts.

85 Sökandena har dessutom gjort gällande att det framgår av de handlingar som ingivits av kommissionen att arbetsordningen, såsom den tolkats av domstolen i PVC-domen, inte har följts.

86 I detta hänseende har sökandena, för det första, hävdat att det förslag till skrivelse till den italienska regeringen som underställts kommissionsledamöternas kollegium vid dess sammanträde den 31 juli 1991 inte skulle kunna ses som ett förslag till beslut i vilket fall som helst. Kollegiet har därför inte, såsom kommissionen hävdar, godkänt beslutet i sin helhet. Förslaget till skrivelse har nämligen nästan i sin helhet utformats helt på franska, medan italienska var det enda språk som var giltigt. I det slutliga beslutet har det dessutom lagts till ett antal förändringar i förhållande till förslaget till skrivelse, där uppgifter och till och med beskrivningar var utelämnade. Vissa av de utelämnade uppgifterna och beskrivningarna var emellertid i flera fall av avgörande betydelse, såsom uppgifter rörande produktionskapaciteten, vilka borde ha fastställts för olika produkter inom ramen för stödprogrammet, viss information angående den relevanta marknaden liksom en indikation på det sammanlagda beloppet för stödet som kommissionen bedömde som förenligt med den gemensamma marknaden. Sökandena drar slutsatsen att kommissionsledamöternas kollegium inte har förfogat över de nödvändiga uppgifterna för att avgöra om artikel 92.3 i fördraget var, eller inte var, tillämplig och att de ändringar som lades till det slutliga beslutet stod i strid med kollegialitetsprincipen, såsom den tolkats av domstolen i PVC-domen.

87 Sökandena har, för det andra, hävdat att det har skett ett åsidosättande av artikel 27 i kommissionens arbetsordning, eftersom man vid bemyndigandet av Mac Sharry inte har respekterat kollegialitetsprincipen, vilket nämnda artikel kräver. De uppgifter som Mac Sharry utförde gick dessutom vida utöver enkla lednings-och förvaltningsåtgärder, och kommissionsledamöternas kollegium hade inte preciserat de uppgifter han fick utföra. Han var vid utformandet av det slutliga beslutet inte ens bunden av det förslag till skrivelse som underställts kommissionsledamöternas kollegium.

88 Sökandena har, för det tredje, gjort gällande att det ifrågasatta beslutet som kommissionen meddelat inte bestyrkts av kommissionens ordförande, vilket innebär ett åsidosättande av artikel 12 i kommissionens arbetsordning.

89 Sökandena har slutligen hävdat att det framgår av uppgifter i det blå kortet som hänför sig till förfarandet för beslutets antagande att kommissionens ordförande inte deltog i det slutliga beslutet, vilket är i strid med beslutet om bemyndigande som antogs av kollegiet den 31 juli 1991. Det framgår vidare av dessa uppgifter att kollegiet antog det nämnda beslutet utan att ha förfogat över rättstjänstens utlåtande.

90 I sitt yttrande har kommissionen upprepat sitt påstående, enligt vilket de ifrågavarande grunderna åberopats för sent och att de därför är otillåtna i enlighet med artikel 48.2 i förstainstansrättens rättegångsregler. Sökandena har nämligen inte gjort dessa gällande förrän i sin replik och de grundar sig inte på nya faktiska eller rättsliga förhållanden som förekommit under rättegången, eftersom alla faktiska förhållanden som åberopats var kända redan när ansökan inlämnades. I detta hänseende har kommissionen gjort gällande att förstainstansrättens dom av den 27 februari 1992, BASF m. fl. mot kommissionen (T-79/89, T-84/89—T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 och 104/89, Rec. s. II-315), under inga omständigheter kan anses som ett nytt faktiskt förhållande enligt artikel 48 i förstainstansrättens rättegångsregler.

91 Med hänvisning till domstolens dom av den 30 september 1982, Amylum mot rådet (108/81, Rec. s. 3107), understryker kommissionen att dessa nya grunder, vilka åberopats för sent, inte kan anses såsom en del av den allmänna ordningen. Av PVC-domen framgår det dessutom att de fel i förfarandet som sökandena påstått ha ägt rum, i vilket fall som helst, inte kan medföra att det ifrågasatta beslutet skall anses vara en nullitet.

92 Kommissionen har, i andra hand, vad gäller grundernas hållbarhet, påmint om att det ifrågasatta stödprogrammet tillåtits genom tillämpningen av ett allmänt stödprogram som redan godkänts och att kommissionen därför bara behövt pröva det individuella stödprogrammets förenlighet med det nämnda allmänna programmet. Skälet som rättfärdigade inledandet av förfarandet som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget var nämligen att de inledningsvis planerade investeringarna inte verkade uppfylla det allmänna programmets villkor. Om stödprogrammet från början hade ingivits i den aktuella versionen, såsom den har ändrats av de italienska myndig-

heterna, hade kommissionen nöjt sig med att informera klaganden om att förslaget till stöd var förenligt med det allmänna programmet som redan godkänts. Prövningen av det ändrade stödprogrammet innebar följaktligen inte längre utövande av någon bedömningsmarginal, utan utgjorde endast en enkel förvaltningsåtgärd.

93 Kommissionen drar, med hänvisning till domstolens dom av den 23 september 1986, AKZO Chemie mot kommissionen (5/85, Rec. s. 2585), slutsatsen att beslutet lagligen kunde antas genom bemyndigande. Denna lösning var nödvändig särskilt som fallen av tillämpning av de allmänna stödprogrammen kan räknas i tusental och det därför är nödvändigt att följa ett förfarande med bemyndigande för att undvika en förlamning av kommissionens verksamhet inom denna sektor. I detta hänseende har kommissionen dessutom gjort gällande att PVC-domen bara uteslöt beslut från bemyndigandeförfarandet i vilka det fastställdes en överträdelse av artikel 85 i EG-fördraget och i vilka sanktioner ålades. I den nämnda domen gav kommissionen nämligen inte en definition på ledningsåtgärder som lagligen kan antas genom ett bemyndigande, i enlighet med artikel 27 i kommissionens arbetsordning. De åtgärder som nämndes i den nämnda domen omnämndes endast som exempel på förvaltningsåtgärder.

94 Kommissionen har vidare gjort gällande att beslutet antogs på grundval av ett utförligt och uttömmande förslag till skrivelse och att det följaktligen inte skett ett åsidosättande av kollegialitetsprincipen, även under antagande av att beslutets antagande inte kunde utgöra föremål för ett bemyndigande. Med hänsyn till det faktum att det ifrågasatta beslutet inte särskilt skadar sökandena, kan, för övrigt, inte bristen på bestyrkande eller de ändringar som tillfördes texten efter överläggningen av kommissionsledamöternas kollegium anses kunna påverka beslutets lagenlighet.

95 Kommissionen har slutligen hävdat att det klart framgår av PVC-domen att eventuella formfel, i vilket fall som helst, inte kan medföra det ifrågasatta beslutets nullitet.

Förstainstansrättens bedömning

96 Det skall inledningsvis påpekas att "ingen ny grund får åberopas under rättegången, såvida den inte grundar sig på faktiska eller rättsliga förhållanden som förekommit därunder" i enlighet med artikel 48.2 första stycket i förstainstansrättens rättegångsregler.

97 I det aktuella fallet har sökandena inte i sin ansökan nämnt någonting om en påstådd överträdelse av bestämmelserna rörande förfarandet för antagande av kommissionsbeslut. Vidare har sökandena inskränkt sig till att, utan att inkomma med några bevis, påpeka att det antagligen skett en överträdelse av nämnda regler. Trots att de påpekat det faktum att beslutet, såsom det publicerats i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, var daterat den 16 augusti 1991 och undertecknat av Mac Sharry kunde framkalla tvivel vad gäller förfarandets förenlighet med i synnerhet artiklarna 12 och 27 i kommissionens arbetsordning, uppgav sökandena varken preciserade fakta på vilka dessa påståenden skulle stödja sig eller några precisa grunder som de ville göra gällande.

98 I sin duplik har kommissionen ifrågasatt om de ifrågavarande grunderna kan upptas till prövning under det att den påstår att de åberopats för sent samt påpekat att kommissionsledamöternas kollegium gjort sin bedömning under sitt sammanträde den 31 juli 1991, på grundval av ett förslag till skrivelse till den italienska regeringen och beslutat att bemyndiga Mac Sharry att slutföra godkännandet av det nya stödprogrammet, i form av ett formellt beslut. Trots att kommissionen gör gällande att grunderna i fråga inte baseras på nya faktiska förhållanden, har kommissionen ändå inte inkommit med något bevis för att uppgifterna rörande förfarandet för antagandet av det ifrågasatta beslutet var kända för sökandena före inlämnandet av dupliken. Förstainstansrätten konstaterar dessutom att de handlingar som dessförinnan var tillgängliga för sökandena inte innehöll någon uppgift av sådan

natur att det går att fastställa att de, innan de erhållit dupliken, kunde eller borde ha vetat att beslutet hade antagits genom ett bemyndigande och att kollegiet hade uttalat sig endast på grundval av ett förslag till skrivelse till den italienska regeringen.

99 Uppgifterna, såsom de framställts, har verkligen framkallat allvarliga tvivel vad gäller lagenligheten av förfarandet för antagandet av det ifrågasatta beslutet och det är under dessa omständigheter som förstainstansrätten uppmanat kommissionen att inkomma med relevanta interna handlingar som skulle ge sökandena möjlighet att utveckla de ifrågavarande grunderna i sin slutgiltiga form. Förstainstansrätten konstaterar, följaktligen, att de nämnda grunderna grundar sig på faktiska förhållanden som förekommit under rättegången och att de sålunda inte har åberopats för sent (se, i samma avseende, den ovan nämnda PVC-domen, punkt 57—60).

100 Vad gäller hållbarheten av de nämnda grunderna, påminner förstainstansrätten om att artikel 12 i kommissionens arbetsordning i sin vid tidpunkten för antagandet av det ifrågasatta beslutet gällande version föreskriver: "Rättsakter som kommissionen antar under ett sammanträde eller genom skriftligt förfarande skall bestyrkas i den eller de giltiga språkversionerna, genom ordförandens och verkställande sekreterarens underskrifter." Bestyrkande krävs följaktligen inte när det gäller rättsakter antagna genom ett bemyndigande. Eftersom det ifrågasatta beslutet inte bestyrkts och eftersom kommissionen gör gällande att beslutet antagits genom ett bemyndigande, anser förstainstansrätten att det är lämpligt att först pröva om beslutet lagligen har kunnat antas genom ett bemyndigande.

101 I detta hänseende är det lämpligt att, för det första, påpeka, såsom domstolen har fastställt i ovan nämnda domar, AKZO Chemie mot kommissionen och PVC, att kommissionens verksamhet är reglerad av kollegialitetsprincipen som följer av artikel 17 i fördraget av den 8 april 1965 som upprättade ett enda råd och en enda kommission inom Europeiska gemenskaperna (EGT nr 152, 1967, s. 2), vilken bestämmelse numera är ersatt av artikel 163 i EG-fördraget enligt vilken:

"Kommissionen skall fatta sina beslut med en majoritet av det antal ledamöter som anges i artikel 157. Kommissionen kan sammanträda med giltig verkan endast om det antal ledamöter som fastställts i arbetsordningen är närvarande."

102 I samma domar har domstolen preciserat att kollegialitetsprincipen såsom den fastställts vilar på kommissionsledamöternas jämbördighet i beslutsfattandet och innebär, dels att besluten fattas gemensamt, dels att alla ledamöterna i kollegiet, på ett politiskt plan, är kollektivt ansvariga för alla beslut som fattas.

103 För det andra är det lämpligt att påpeka att det framgår av en fast rättspraxis att användningen av ett bemyndigandeförfarande för antagande av lednings-och förvaltningsåtgärder är förenlig med kollegialitetsprincipen. I den ovan nämnda domen AKZO Chemie mot kommissionen har domstolen sålunda påpekat att "med begränsning till bestämda kategorier av lednings-och förvaltningsrättsakter, vilket per definition utesluter principbeslut, framstår ett sådant bemyndigandeprogram som nödvändigt, med hänsyn till den avsevärda ökningen av antalet skriftliga beslut som kommissionen måste fatta, för att göra det möjligt för kommissionen att uppfylla sina uppgifter" (punkt 37).

104 Det finns sålunda anledning att pröva om det ifrågasatta beslutet kan anses som en lednings-eller förvaltningsåtgärd.

105 I detta hänseende bör det påpekas att domstolen, vad gäller kommissionens prövning av individuella fall med tillämpning av ett allmänt stödprogram, redan har fastställt att kommissionen först och främst bör inskränka sig till att, innan förfarandet inleds, undersöka om stödet täcks av det allmänna programmet och uppfyller de villkor som fastställts i beslutet om godkännande av detta (se domstolens ovan nämnda dom av den 5 oktober 1994, Italien mot kommissionen). På samma sätt skulle inte, efter det att förfarandet föreskrivet i artikel 93.2 i fördraget inletts, efterlevnaden av principen om skydd för berättigade förväntningar och rättssäker-

heten kunna garanteras om kommissionen kunde ta tillbaka ett beslut om godkännande av ett allmänt program. Om en berörd medlemsstat föreslår förändringar i ett förslag som underställts granskning enligt artikel 93.2 i fördraget skall kommissionen följaktligen först bedöma om de nämnda förändringarna leder till att förslaget till stöd täcks av beslutet om godkännande av det allmänna programmet. Om så är fallet har kommissionen inte rätt att bedöma det förändrade förslaget till stöd förenlighet med artikel 92 i fördraget, eftersom en sådan bedömning redan har utförts inom ramen för det förfarande som avslutades med beslutet om godkännande av det allmänna programmet.

106 Förstainstansrätten anser likväl att det faktum att det ifrågasatta beslutet, i det aktuella fallet, med all rätt har fattats på grundval endast av en begränsad kontroll av uppfyllandet av villkoren som fastställts i beslutet om godkännande av det allmänna programmet inte i sig själv räcker för att kvalificera det som en ledningseller förvaltningsåtgärd. I detta hänseende påpekar förstainstansrätten att även om det ifrågasatta beslutet har fattats utan att det var nödvändigt att vidta en granskning av det förändrade förslaget till stöds förenlighet med artikel 92 i fördraget, kunde inte kommissionen inskränka sig till att pröva om förslaget till stöd uppfyllde de preciserade villkoren i beslutet om godkännande av det allmänna programmet, i synnerhet vad gäller intensiteten av stödet och de regioner som erhöll stödet. I artikel 9 i beslut 88/318 sägs nämligen: "Vid tillämpning av det aktuella beslutet måste Italien respektera de bestämmelser och förordningar som är gällande eller som kommer att antas av gemenskapernas institutioner inom området för samordning av olika typer av stöd inom industri-, jordbruks-, och fiskesektorerna."

107 Förstainstansrätten anser emellertid att ett beslut om godkännande av en statlig stödåtgärd som förutsätter en kontroll såsom uppfyllandet av villkoret i artikel 9 i beslut 88/318, åtminstone i det aktuella fallet inte kan benämnas "lednings-eller förvaltningsåtgärd".

108 I denna fråga bör det påpekas att kommissionen, under sammanträdet, har hävdat att ett sådant villkor finns i alla dess beslut som rör godkännande av ett allmänt

stödprogram och att villkoret endast uttrycker ett krav som är fullkomligt självklart och som dess tjänstemän rutinmässigt kontrollerar uppfyllandet av i alla sina beslut rörande statligt stöd.

109 När det gäller stöd avsett för stärkelseproduktion konstaterar förstainstansrätten emellertid att detta, enligt kommissionen själv, borde ha avskaffats för att uppfylla villkoret i artikel 9 i beslut 88/318, eftersom stärkelse är en sektor inom vilken investeringar är uteslutna från gemenskapsfinansiering (se rådets förordning (EEG) nr 866/90 av den 29 mars 1990, som rör förbättringar av villkoren för förädling och försäljning av jordbruksprodukter (EGT nr L 91, s. 1, nedan kallad "förordning nr 866/90"), i den version som var gällande vid tiden för händelserna, liksom tillägget till kommissionens beslut 90/342/EEG av den 7 juni 1990, som rör uppställandet av urvalskriterier att följa vid investeringar rörande förbättringar av villkoren för förädling och försäljning av jordbruks-och skogsprodukter (EGT nr L 173, s. 71, nedan kallat "beslut 90/342")). Kommissionen har dessutom förklarat att de sektoriella undantagen från gemenskapsfinansiering för vissa jordbruksprodukter, enligt en etablerad praxis, tillämpas analogt på statligt stöd. Av det ifrågasatta beslutet framgår inte desto mindre att det subventionerade investeringsprogrammet som slutligen godkändes avser en årlig produktionskapacitet av stärkelse med omkring 150 000 ton. I detta hänseende understryker förstainstansrätten att kommissionen uppställde villkoret, för sitt godkännande av stödet, att Italgranis produktion av stärkelse inom ramen för det ifrågavarande programmet strängt skulle begränsas till behovet för dess egen produktion av utvunna produkter. Detta villkor förutsätter emellertid att förslaget till stöd i sin slutliga version innebär att Italgranis stärkelseproduktion direkt eller, då det handlar om ett integrerat förslag till stöd, indirekt skulle vara subventionerat, eftersom kommissionen om så inte hade varit fallet inte hade uppställt ett villkor med hänsyn till användningen av denna produktion för sitt godkännande. Förstainstansrätten anser att den motsägelse som finns mellan å ena sidan kommissionens påståenden under förhandlingen inför förstainstansrätten och å andra sidan själva lydelsen av det ifrågasatta beslutet är av sådan art att det framkallar tvivel vad gäller dess förenlighet med bestämmelserna för den gemensamma jordbrukspolitiken.

110 Vidare, vad gäller stödet avsett för produktionen av produkter utvunna ur stärkelse konstaterar förstainstansrätten att kommissionen, i sitt meddelande till de berörda,

under inledningen av det i artikel 93.2 i fördraget föreskrivna förfarandet, uppgivit att "för att inte rubba jämvikten av produktionen av produkter som utvinns ur stärkelse, bör de nischer som finns att upptäcka leda till nya användningsområden". I detta hänseende understryker förstainstansrätten, vad gäller förordningen som då var gällande, att det framgår av tillägget till beslut 90/342, att investeringar som rör produkter som utvinns ur stärkelse är uteslutna från gemenskapsfinansiering om man inte visar att det finns realistiska avsättningsmöjligheter. Följaktligen kan man konstatera att kommissionen i sitt meddelande till de berörda har hänvisat till kriterier som skall följas vid valet av investeringar som kan utnyttja gemenskapsfinansiering vad gäller produkter som utvinns ur stärkelse. Förstainstansrätten konstaterar likväl att det ifrågasatta beslutet inte innehåller någon bestämmelse som återger villkoret enligt vilket den nya produktionen av produkter som utvinns ur stärkelse bör leda till nya användningsområden och att det, dessutom, inte innehåller ens en upplysning om att förfarandet som föreskrivs i artikel 93.2 i fördraget inletts angående de stöd som avsåg produktionen av produkter som utvinns ur stärkelse.

111 Under förfarandet i förstainstansrätten har kommissionen, i motsats till vad som sägs i det ovan nämnda meddelandet, hävdat att förordningen som rör gemenskapsfinansiering inte är analogt tillämplig på statligt stöd som är avsett för produktion av produkter som utvinns ur stärkelse. Till stöd för detta påstående har kommissionen hänvisat till artikel 16.5 i förordning nr 866/90, som anger: "Medlemsstaterna kan, inom området för den föreliggande förordningen, vidta stödåtgärder, vars villkor och form för beviljande skiljer sig från de som föreskrivs i den förevarande förordningen eller vars belopp överskrider de tak som föreskrivits, på det villkor att dessa åtgärder vidtas i överensstämmelse med artikel 92—94 i fördraget." Likväl konstaterar förstainstansrätten att denna bestämmelse inte stöder den distinktion som kommissionen gör mellan å ena sidan sektoriella undantag från gemenskapsfinansiering, som analogt tillämpas på statligt stöd, och, å andra sidan, andra undantag från gemenskapsfinansiering, som inte är föremål för en sådan analog tillämpning. Dessutom har kommissionen inte givit någon förklaring vad gäller skälet till att den, uppenbarligen, ändrade uppfattning under det administrativa förfarandet.

112 Under dessa omständigheter, och utan att det är nödvändigt för förstainstansrätten att uttala sig slutgiltigt om tolkningen av dessa frågor, för att svara på frågan huruvida det ifrågasatta beslutet kan benämnas en lednings-eller förvaltningsåtgärd, måste man konstatera att tillämpningen av artikel 9 i beslut 88/318 reser principiella frågor, i det aktuella fallet, angående dels huruvida stärkelseproduktionen i det bolag som är förmånstagare av stödet direkt eller indirekt är subventionerat, dels om förordningen rörande gemenskapsfinansieringen bör tillämpas analogt på statligt stöd avsett för produktionen av produkter som utvinns ur stärkelse.

113 Förstainstansrätten drar slutsatsen att även med antagande av att det i artikel 9 i beslut 88/318 nämnda villkoret rutinmässigt införs av kommissionen i alla dess beslut rörande statligt stöd, har kontrollen av uppfyllandet av detta villkor, i det aktuella fallet, gjort det nödvändigt med en sådan grundligare granskning av de komplexa juridiska och faktiska frågorna att det ifrågasatta beslutet inte kan betecknas en lednings-eller förvaltningsåtgärd.

114 Det följer av det som sagts ovan att det ifrågasatta beslutet inte har kunnat fattas genom ett bemyndigande.

115 Det finns därför anledning att pröva kommissionens påstående att det ifrågasatta beslutet inte har fattats i strid med bestämmelser rörande förfarandet för antagandet av dess beslut, även om det inte kunde antas genom ett bemyndigande. I detta hänseende har kommissionen hävdat dels att kommissionsledamöternas kollegium har fattat beslutet med det utförliga och uttömmande förslaget till skrivelse till den italienska regeringen som grund, dels att Mac Sharry bara har omvandlat förslaget till skrivelse till ett formellt beslut.

116 Vad gäller kollegialitetsprincipen har domstolen i den ovan nämnda PVC-domen sagt att respekten för denna princip, och särskilt nödvändigheten av att besluten

fattas gemensamt av ledamöterna i kommissionen, med nödvändighet är av intresse för de juridiska subjekt som berörs av de juridiska verkningarna som besluten medför, på så sätt att de bör garanteras att dessa beslut faktiskt har fattats av kollegiet och exakt motsvarar det sistnämndas vilja.

117 I samma dom har domstolen tillagt: "Så är fallet, i allmänhet och i det aktuella fallet, för handlingar som uttryckligen benämns beslut, och som kommissionen måste fatta enligt artiklarna 3.1 och 15.2 a i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 i EEG-fördraget (EGT nr 13, 1962, s. 204) med avseende på företag eller företagssammanslutningar med hänsyn till efterlevnaden av konkurrensbestämmelserna och som har som syfte att konstatera en överträdelse av dessa bestämmelser, att utfärda åläggganden till dessa företag och att bötfälla dem" (punkt 65). Domstolen drog därav slutsatsen att endast ortografiska eller grammatikaliska ändringar skulle ha kunnat tillföras texten i den ifrågavarande handlingen efter kollegiets antagande av denna (punkt 68).

118 Det bör påpekas att det uttryckligen framgår av denna dom att beslut där konkurrensbestämmelserna tillämpas, såsom det beslut som då var aktuellt, bara nämndes som ett exempel på fall där kollegialitetsprincipen tillämpas strikt. I det aktuella fallet har det ifrågasatta beslutet fattats till följd av ett förfarande som inletts i enlighet med artikel 93.2 i fördraget. Sådana beslut, som uttrycker kommissionens slutgiltiga bedömning av ett stöds förenlighet med fördraget eller såsom i det aktuella fallet med ett allmänt stödprogram, påverkar inte bara den medlemsstat som beslutet riktar sig till, utan också förmånstagaren av det planerade stödet, och konkurrenterna till denna.

119 I det aktuella fallet har emellertid endast ett förslag till skrivelse till den italienska regeringen, angående det slutgiltiga förslaget till stöd utan något riktigt beslut, underställts kommissionsledamöternas kollegium vid dess sammanträde den 31 juli 1991. Detta var långt ifrån, såsom kommissionen hävdat, ett förslag till ett utförligt

och uttömmande beslut; flera stycken och tabeller i förslaget behövde kompletteras i den slutgiltiga versionen, till exempel vad gäller uppgifter rörande import och export av de ifrågavarande produkterna, den planerade produktionen i bolaget som var mottagare till stödet och det sammanlagda beloppet av det planerade stödet.

120 Vissa uppgifter som förslaget till skrivelse innehöll har vidare ändrats i det slutgiltiga förslaget, såsom, till exempel, de rörande stödets intensitetsnivåer. I detta hänseende understryker förstainstansrätten att det angavs i förslaget till skrivelse, vilket inte återfinns i det ifrågasatta beslutet, att "[d]et finns i övrigt anledning att konstatera att intensiteten av det planerade stödet motsvarar de tillåtna nivåerna av stöd inom ramen för kommissionens ståndpunkt av den 1 mars 1986 (jäst, proteiner, biologiskt nedbrytbar plast) respektive de nivåer av stöd som tillåtits inom ramen för förordning (EEG) nr 866/90 som analogt tillämpas på nationella stöd (nedfrysning av frukt och grönsaker med undantag av tomater, päron och persikor), och glukos. Dessa intensiteter är förenliga med de villkor som fastställts i kommissionens beslut av den 2 mars 1988 som godkänner programmet i lag 64/86". Förstainstansrätten anser att detta stycke ger intrycket av att bestämmelserna rörande gemenskapsfinansiering i regel tillämpas analogt på statligt stöd och att dessa bestämmelser efterlevts i det aktuella fallet. Såsom påpekats ovan (punkt 110), framgår det dock av tillägget till beslut 90/342 att investeringarna rörande produkter som utvinns ur stärkelse är undantagna från gemenskapsfinansieringen om man inte kan visa förekomsten av realistiska avsättningsmöjligheter.

121 Förstainstansrätten konstaterar följaktligen att förslaget till skrivelse till den italienska regeringen inte innehåller någon uppgift om att det aktuella beslutet faktiskt utgör en ändring av åsikt hos kommissionen, i jämförelse med det ställningstagande som uttrycktes i meddelandet till de berörda vad gäller den analoga tillämpningen av bestämmelserna rörande gemenskapsfinansiering på statliga stödåtgärder.

122 Under dessa förhållanden, och även under antagande av att kommissionsledamöternas kollegium, när det gäller beslut såsom det i det aktuella fallet, kan ge uppgiften

att avsluta ett beslut, som i princip har fattats, till en bestämd ledamot, anser förstainstansrätten att kollegiet inte i det aktuella fallet kan anses ha fattat det ifrågasatta beslutet i alla faktiska och juridiska delar. Förstainstansrätten drar därav slutsatsen att de förändringar som tillförts förslaget till skrivelse till den italienska regeringen vida överskrider de förändringar som, i överensstämmelse med kollegialitetsprincipen, skulle ha kunnat tillföras kollegiets beslut.

123 Det bör tilläggas att under det nämnda sammanträdet godkände kollegiet faktiskt ingen text rörande det slutgiltiga beslutet. Det framgår av sammanträdesprotokollet av den 31 juli 1991 att kollegiet beslutade "att bemyndiga kommissionsledamoten Mac Sharry att i samförstånd med ordföranden slutföra godkännandet av det nya beslutet om stöd ... i form av ett formellt och villkorat beslut" och att det nämnda protokollet inte innehöll någon uppgift av sådan art som kan visa att den utvalde kommissionsledamoten var bunden av lydelsen i förslaget till skrivelse som underställts kollegiet. En jämförelse mellan lydelsen av förslaget till skrivelse som underställts kollegiet och lydelsen av det ifrågasatta beslutet visar nämligen att även om de två handlingarna i stort sett nämner samma faktiska och juridiska frågor, har det ifrågasatta beslutet nästan i sin helhet skrivits om i förhållande till förslaget till skrivelse, endast ett mindre antal stycken har behållits oförändrade. Under dessa förhållanden kan förstainstansrätten bara konstatera att det ifrågasatta beslutet bör anses vara ett beslut som har antagits genom ett bemyndigande i strid med artikel 27 i kommissionens arbetsordning.

124 Det bör dessutom tilläggas att även under antagande av att det ifrågasatta beslutet kan anses vara antaget av kommissionsledamöternas kollegium, har kommissionen, i vilket fall som helst, brutit mot artikel 12 första stycket i sin arbetsordning, genom att inte gå vidare till att bestyrka det nämnda beslutet i enlighet med vad som föreskrivs i denna artikel (se den ovan nämnda PVC-domen, punkt 74—77).

125 När det gäller frågan huruvida beslutet är behäftat med sådana formfel att det bör anses som en nullitet, konstaterar förstainstansrätten slutligen att det framgår av

sammanträdesprotokollet av den 31 juli 1991 att kollegiet uttryckligen beslutade att anta det ifrågasatta beslutet genom ett bemyndigande. Fastän beslutet borde ha antagits av kollegiet självt, anser förstainstansrätten att detta formfel inte verkar vara av en sådan allvarlig art att det är uppenbart att det nämnda beslutet bör anses som en nullitet (se, i samma avseende, den ovan nämnda PVC-domen, punkt 49—52).

126 Av allt det som ovan sagts följer att det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras utan att det är nödvändigt att pröva de andra grunderna som sökandena åberopat.

Rättegångskostnader

127 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall den tappande parten åläggas att ersätta rättegångskostnaderna, om så har yrkats. Eftersom kommissionen är den tappande parten och sökandena har yrkat ersättning bör den åläggas att, utöver sina egna kostnader, ersätta de kostnader som sökandena redovisat.

128 Enligt lydelsen av artikel 87.4 första stycket i rättegångsreglerna skall medlemsstater som har intervenerat i rättegången bära sina egna rättegångskostnader. Republiken Frankrike skall därför bära sina egna rättegångskostnader.

129 Enligt lydelsen av artikel 87.4 andra stycket i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten besluta att även andra intervenienter än medlemsstater och institutioner skall bära sina egna rättegångskostnader. Eftersom intervenienten Italgrani har intervenerat i tvisten till stöd för kommissionens yrkanden, beslutar rätten att Italgrani skall bära sina egna rättegångskostnader. Eftersom intervenienten Casillo Grani

inte längre har intresse av tvistens lösning finner förstainstansrätten det skäligt att besluta att Casillo Grani likaså skall bära sina egna rättegångskostnader.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

följande dom:

1) Kommissionens beslut 91/474/EEG av den 16 augusti 1991, som rör stöd utgivet av den italienska regeringen till bolaget Italgrani för uppförandet av ett jordbrukslivsmedelskomplex i Mezzogiorno, ogiltigförklaras.

2) Kommissionen bär sina egna rättegångskostnader liksom de kostnader som sökandena har redovisat.

3) Varje intervenient skall bära sina egna rättegångskostnader.

Vesterdorf Barrington Saggio

Kirschner Kalogeropoulus

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 27 april 1995.

H. Jung B. Vesterdorf

Justitiesekreterare Ordförande